

O lidech a robotech

Leo Pavlát

Jak rabi Löw stvořil golema

V posvátných knihách Židů je psáno, že dříve, než Bůh poslal děti Izraele do vyhnanství, sepsal s nimi i s ostatními národy smlouvu. Židé se v ní zavázali ke dvěma věcem: Slibili, že se nepokusí vrátit do Svaté země dříve, než je tam přivede sám Bůh, a přísahali, že se nebudou bouřit proti národům, mezi kterými budou žít. Ostatní národy zase daly své slovo, že nebudou Židy utiskovat. Smlouva byla podepsána, Bůh na ni dal svou pečef. Všude, kam Židé přišli, svou přísahu dodržovali, zachovávali mezi sebou zákony svých předků a trpělivě čekali na návrat do vlasti. Zli lidé ale Židy obviňovali ze všeho špatného. Uličky židovských čtvrtí i synagógy se pak nejednou zalily krví neviných obětí.

Když se jednou i v Čechách zvedla proti Židům lidská nenávisť, rabi Löw v Praze se ve snu otázel Boha, jak by mohl odvrátit hrozící pohromu, a Bůh odpověděl: „Stvoř golema, tělo z hlíny, a oživ ho. Golem ochrání Židy před každým nepřitelem.“

Nazítí ráno si rabi Löw zavolał svého zetě Izáka ben Šimona a svého nejlepšího žáka Jáкова Chaima ben Sasona z kněžského rodu Levitů. „Pozval sem vás,“ řekl, „protože potřebuji vaši pomoc. Je již dost bezpráví, které jsme museli vytrpět. Proto chci stvořit mocného golema, bytost ani dobeou, ani špatnou, poslušnou všech mých příkazů. Podle starých nauk a tajných knih při tom musí být přítomny čtyři živly. A tak ty, Izáka, budeš zastupovat moc ohně. Jákov bude znázorňovat vodu a já vzduch. Zbývá země a tu, až se na nás úkol dokonale připravíme, nalezneme tam, kde nám ukáže Bůh.“

Několik následujících dnů strávili všichni tři muži v rozjímání a modlitbách. Rabi Löw navíc dlouho do noci studoval záračné dílo napsané samotným Abrahamem, knihu tajemných symbolů, v níž se písmena sčítají jako čísla a čísla se dají číst jako písmena. Když uplynulo sedm dní, spafil rabi Löw ve snu vltavský běh. Místo, které se mu zjevilo, bylo plné jemné, čerstvé naplavené hlíny a na jejím povrchu se rýsoval obrys těla. Rabi Löw hned svolal své pomocníky. Byla právě půlnoc, druhý den židovského měsíce adar. Muži se nejprve vydali do očištěné lázně mikve a odtud, oblečení do bílých svátečních rouch, zamířili k Vltavě. V rukou jim žilily svíce, jediná světla v temnotě, v níž se skryly i měsíce a hvězdy.

Když rabi Löw našel místo, které uviděl ve snu, nařídil svým přátelům, aby četli žalmy. Sám pak v hlíně načrtl lidské tělo veliké tři lokte, uhněl mu nos, uši, ústa i oči a označil pesty v rukou a nohou. Golem ležel na zádech, nehybný jako člověk v hlubokém spánku.

Rabi Löw se obrátil na Izáka ben Šimona. „Jsí eš, oheň. Obejdi golema sedmkrát zprava doleva.“ Rabín se naklonil ke svému zeti, pošeptal mu do ucha záračnou formuli, které rozuměli jen zasvěcenci, a Izák vykročil. Obcházel hliněné tělo a chvějícím se hlasem

Z kterého českého filmu je postava Golema a který slavný český režisér film vytvořil?

Kdo hrál tituluí dvojroli v této dvoječné vesoluhě?

Filmový Golem

Za kouzlo všech kouzel bývalo odědivna pokládáno stvoření umělého člověka – homunkula. O stvoření homunkula se pokoušeli operadoví mistři tajné magie. Ze se jim to povedlo, víme však jen z pověstí. Možná jste slyšeli jen o pražském golemovi. Je skutečné ze všech nejznámější, ale podle